

LARVBURAR AF GLAS.

TAFLAN 5 A.

Det i och för sig intressanta uppfödandet af larver vinner ökad intresse och värde, om man är i tillfälle att under tiden noggrant observera dem, hvilket icke låter sig göra, när de förvaras i trälådor, som till större eller mindre del äro öfvertäckta med tyll e. dyl. De prydliga och trefliga glascylindrarne uppfylla alla önsknningar i detta afseende, men synas icke alltid möjliggöra nödig luftvexling och falla sig också något dyra, åtminstone om man vill hafva ett större antal. Den å bifogade taflan 5 under A afbildade buren torde ega glascylindrarnes viktigaste företräden, men vara fri från deras olägenheter.

A 4 visar buren i färdigt skick. Den består af fyra lika stora, rektangelformiga glasskifvor af t. ex. 12 cm. bredd och 30 cm. höjd, hvilken storlek icke kan mycket öfverskridas, om buren skall hafva den nödiga fastheten, men naturligtvis är det ingenting som hindrar att göra den mindre. Glasskifvorna sammanhållas upptill såväl som nedtill genom 8 st. hörnbleck, hvilkas utseende visas af A 3. Ehuru de lätt nog böra kunna utan vidare anvisning tillverkas af hvem som helst, må dock följande härom meddelas.

Af tunnt bleck utklipper man fyrkantiga stycken af ungefär den storlek, som fig. A 1 utvisar, och förser dessa med en utskärning, som visas af samma figur, och som lämpligast sträcker sig något förbi midtlinien ab. Bleckbitarne sammanböjas vidare långsät denna midtlinie (fig. A 2), och denna böjning bör ske omkring ett stycke tämligen grof jerntråd (gröfre än glasets tjocklek), på det att böjningen må blifva rundad och blecket derigenom komma att fjädra sig. Lämpligt är att härefter med en hoftång sammanklämma bleckstycket omedelbart framför jerntråden, emedan det annars icke tillräckligt häftar vid glasets. Sedan man så borttagit jerntråden och ytterligare böjt bleckstycket i rät vinkel långsät linien cd (hvilket bör ske öfver en

skarpare kant) samt något vidgat sjelfva öppningarne, på det att glasskifvorna må gå lätt in, har hörnblecket det utseende, som fig. A 3 utvisar och är färdigt till användande.

Sammansättningen af buren kan till en början kanske förefalla litet krånglig, men någon öfning gifver äfven här snart färdighet, och om hörnblecken blott äro någorlunda afpassade efter glasets tjocklek, kan man rätt kraftigt hamra på dem för att få dem på sin plats, utan att riskera att glasskifvorna gå sönder. Uptill förses burarne naturligtvis med en betäckning af tyll e. dyl. Har man mycket små larver, är det alltid nödvändigt att låta burarne stå på ett lager af sand eller jord, emedan de nedre hörnblecken gerna vålla, att burarne icke fullständigt ansluta sig till ett fast underlag.

Då dessa burar kunna hastigt söndertagas och hopsättas samt de särskilda beståndsdelarne lätt kunna nedpackas utan att skrymma, äro de mycket lämpliga att föra med sig vid resor.

Priset är billigt. På grund af egen erfarenhet kan förf. intyga, att den kontanta utgiften för en medelstor bur icke öfverstiger 25 öre, om man är i tillfälle att sjelf skära glaset och tillreda hörnblecken.

J. A.

LJUSFÄLLA FÖR FJÄRILFÅNGST.

TAFLAN 5 B.

Såsom bekant utöfvar ett starkt ljussken en mäktig dragningskraft på somliga fjärilar, och en del arter kunna svårligen fångas i någon större mängd, om man icke lockar fram dem t. ex. genom en i ett fönster ställd lampa eller genom en lykta ute i det fria. I längden blir det dock tröttande att härtill använda aftnarne och en del af nätterna, hvarför det naturligtvis bör vara önskvärdt att kunna anordna en apparat, som kvarhåller fjärilarne till morgonen, sedan den genom ett ljussken dragit dem till sig. I tyska entomologiska tidskrifter saknas icke beskrifningar på sådana apparater, men de hafva alla syntts förf. vara alltför invecklade för att kunna vinna allmänare använd-

ning. Den tanke, som legat till grund för dem, har emellertid ledt honom att konstruera en rätt enkel »fjärilfälla», som befunnits ganska ändamålsenlig, hvarför här en beskrifning (se taflan 5 B) meddelas till tjenst för andra, som hafva lust att försöka detta fångstsätt.

Till ljuskälla använder förf. en vanlig vagnslykta, som med ett intensivt ljussken förenar den fördelen att ljuset kastas åt tvänne håll. Af tunna bräder förfärdigas ett par fyrkantiga, trattformiga hufvar, hvilkas inre, mindre öppningar afpassas efter lyktglasens storlek, och hvilkas större öppningar lämpligen göras omkring 35 cm. i kvadrat. I dessa hufvar skola nu fjärilarne fångas, ditlockade af ljusskenet. För att kvarhålla dem anbringas i den större öppningen en annan af fyra glasskifvor (B 4) bildad lägre tratt, hvars större öppning afpassas efter den större öppningen på trähufven, och hvars mindre öppning icke får vara större, än att den nått och jämt lemnar tillträde för de fjärilar, som man kan hoppas fånga. Är trähufvens större öppning 35 cm. i kvadrat, får sidan *hk* ungefär samma längd; för *gi* blir 4 cm. då ett passande mått, och glasskifvans höjd blir 18,5 cm. För att af dessa fyra glasskifvor bilda ett sammanhängande helt, förenas fogarne med smala gummibestrukna tyllremsor. Glasratten fasthållles på sin plats genom ett par utanför dess öfre och nedre kanter anbragta stift eller skruvvar, hvilka jämte glasratten böra kunna lätt uttagas, så att man kan komma åt de innanför varande fjärilarne. Sedan glastratten insatts på sin plats, har apparaten framifrån det utseende, som visas af B 1. Figuren B 2 visar en genomskärning, der *bb* angifva glastrattens sidor. Då dessa hafva en lutning inåt, komma fjärilarne snart långsamt desamma till och genom den mindre öppningen, men hafva i regeln svårt att råka tillbaka. För att ännu mera försvåra deras rymningsförsök, har förf. funnit det lämpligt att mellan lyktan och glastratten anbringa en lutande glasskifva (B 2 a), ofvanför hvilken lemnas en öppning på ett par centimeters bredd, genom hvilken en del fjärilar praktiserar sig in i det på sådant sätt bildade inre fångelset. Den senare skifvans form utvisas af B 3; i öfverensstämmelse med de förut angifna måtten kan *df* göras 22 cm., *ce* 17 cm. och höjden 18,5 cm. — Till apparatens färdiga skick hör naturligtvis äfven, att de båda på alldeles lika

sätt inrättade trähufvarne fästas vid hvarandra, att någon anordning göres för lyktans fastsättande samt att det hela förses med 3 à 4 ben, som kunna hålla apparaten på en eller ett par meters höjd öfver marken.

Af stor vigt tror förf. det vara, att ljuset räcker *hela* natten. Och detta först och främst af det skäl, att åtminstone somliga fjärilar till skada för sig sjelfva och andra ställa till ett fasligt bråk, så snart de komma i mörker. Och vidare lyckas många att vid dagsljusets inbrott fly undan, om deras fångelse förut under någon tid varit mörkt, hvaremot de hålla sig stilla, om lyktans ljus så småningom aflöses af solljuset. På detta sätt slipper man också ifrån allt krångel med de bedöfningsmedel, hvilkas anbringande i apparaten föreslås af tyska författare, men hvilkas ändamålsenlighet torde vara ganska tvifvelaktig.

Våra ljusa somrnätter duga naturligtvis icke för detta fångsätt, som bäst torde lyckas under augusti och september månader. Stundom har det för förf. varit mycket gifvande; skörden har sålunda en och annan gång uppgått ända till 30 à 40 st., mest mätare- och småfjärilar. Men ibland har mödan varit förgäfvad. Öfverhufvud gäller om detta fångsätt detsamma, som om fångst med lockmat, nämligen att det är ganska oberäkneligt. Det har dock åtminstone den fördelen, att vara bekvämt, sedan man blott en gång fått apparaten i ordning.

J. A.

MODELL TILL SPÄNNBRÄDEN.

TAFLAN 5 C.

Fig. C å taflan 5 afbildar ett spännbräde af enklaste konstruktion, som dock möjliggör detsammans afpassande för fjärilar af olika storlekar.

Spännbrädets stomme utgöres af tvänne tråklossar, hvilkas tvärgenomskärningsytor utvisas af C 2 (vinkeln bör dock kanske

vara mer trubbig, än hvad ritningen ger vid handen). De för-
enas (såsom ses af C 1) medelst ett par skrufvar, som helt ge-
nomgå den ena klossen, hvilken för detta ändamål förses med
så stora borrhål, att klossen utan svårighet kan skjutas fram och
tillbaka i skruftarnes riktning utan att hindras af dessa. I mel-
lanrummet mellan klossarne anbringas för fjärilarnes uppstickande
en remsa af den form, som fig. C 3 angifver (urhålkningarne
äro, såsom lätt torde inses, gjorda för skruftarnes skull); filt af
den sort, som hattmakare använda, är härtill lämpligast, men i
nödfall kan man äfven använda klädesremсор, tunna torfskifvor
e. dyl. Ytterligare måste man förse sig med ett antal papp-
remсор af större och mindre tjocklek, men alla af samma form
och storlek som filtremsan. Genom att på hvardera sidan om
denna lägga en eller flere af pappremсорna kan man åt rännan
gifva den bredd man önskar och sålunda på några ögonblick
lämpa spännbrädet efter storleken af de fjärilar, som skola upp-
spännas.

Man löper med dessa spännbräden ingen fara att stöta till
de af filten skyddade nålspetsarne, något som vid vanliga spänn-
bräden endast med stor försigtighet kan undgås. Framför dessa
sistnämnda hafva de äfven den fördelen, att de, när de efter en
tids begagnande blifvit mindre användbara genom de många nål-
stingen, lätt kunna tagas i sär och genom afputsning med en
hyfvel göras såsom nya. Att de äro något tyngre än de van-
ligen använda, betyder föga, då de naturligtvis böra göras af
ett lätt träslag (balsampoppel och pyramidpoppel äro särdeles
lämpliga) och hållas vid måttlig längd.

J. A.

NY METOD FÖR FJÄRILFÅNGST:

Under min vistelse vid Y. fiskläge sistlidne sommar kom
jag genom vakenheten hos min värd, en fiskare, själfva mid-
sommarsdagen på aftonen i besittning af ett exemplar utaf All-

